

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Маргарита Димитрова Митова, д.м.,
член на Научно жури за оценка на дисертационния труд на доц. д-р
Силвия Александрова-Янкуловска, д.м. за присъждане на научна степен
„Доктор на науките“ по научната специалност „Социална медицина и
организация на здравеопазването и фармацията“ (03.01.53).

Представеният ми дисертационен труд на тема „Клинична етична консултация – нагласи за въвеждане, обучение в етичен анализ и приложение на методология за вземане на решения в клиничната практика“ съдържа 324 стандартни машинописни страници, онагледен е с 36 фигури, 62 таблици и 11 приложения. Библиографският списък включва 316 литературни източника, от които 42 на кирилица и 274 на латиница.

Впечатлява показаното умение за изчерпателно хронологично проследяване на проучвания проблем. Обективният анализ е използван при избора от кандидата на най-подходящата форма и модел при предлагане на собствен вариант за етична клинична консултация.

Проведено е комплексно медико-социологично проучване върху актуален за клиничната практика проблем, ориентирано към подобряване качеството на грижите за пациентите чрез идентифициране, анализиране и предлагане на решение на клинични етични проблеми и внедряване на подходящ адаптиран модел на клинична етична консултация в медицинската практика.

Целта на проучването е ясно и точно формулирана. От нея са изведени осем конкретни, много добре ранжирани, релевантни на целта задачи.

Обхванати са подходящи за проучването лица от 9 лечебни заведения от гр. Плевен, региона и от МУ – Плевен.

Проучването е лонгитудинално, разположено в периода 2004-2014 г., разделено на три етапа - всеки с конкретни задачи и съответен инструментариум.

Използвани изследователски методи:

- Документален метод, представен чрез оригинално разработен авторски модел за обучение в етичен анализ на клинични казуси и подробна карта за неговата оценка.
- Предложена е методология за вземане на етични решения в клиничната практика. За прилагането на оригинален четирифазен модел са изработени подходящи инструменти: Информационна брошура, Бланка за визуализиране на проблема, Протокол за етична среща и Въпросник за извличане на информация от проведени етични срещи.
- Интервю с персонала на клинични звена, въввлечени в апробирането на методологията за вземане на етични решения в клиничната практика.
- Индивидуална анкета за обратна връзка – въпросите са оригинална, авторска разработка.

Резултати:

- Обоснована е необходимостта от подобряване на подготовката на лекарите за разрешаване на етични дилеми и търсене на удачен за условията на клиничната практика у нас модел на етична консултация.
- Доказана е ефективността на методологията за етичен анализ на случаи от клиничната практика и необходимостта от промяна в обучението по медицинска етика в медицинските висши училища в страната.
- Очертана е положителна нагласа у лекарите към клиничната, етична консултация, недоброто и познаване и необходимостта от промяна в обучението по медицинска етика и биоетика.
- Изведени са качествата, които трябва да притежава етичния консултант.
- Даден е положителен отговор на най-важния въпрос поставен в дисертационния труд: Приложима ли е методологията на провеждане на клинична, етична консултация в български условия.
- Ранжирани са най-честите етични проблеми при които е приложена методологията за вземане на етични решения

- Доказана е ефективността на клиничните срещи, позволяващи участниците по-лесно да стигат до разрешаването на етичните проблеми.

Приемам много добре формулираните изводи и препоръки.

Считам, че това е първото по рода си у нас комплексно проучване на актуален проблем с достойнството на нова самостоятелна ниша на научно познание.

Значими са приносите от теоретико-познавателен, методичен и приложен характер.

Авторефератът е в обем от 64 страници и стриктно възпроизвежда важните моменти от дисертационния труд. Авторката е представила 17 публикации, 12 съобщения и 10 цитирания свързани с дисертационния труд.

Лични впечатления. Познавам доц. Силвия Александрова-Янкуловска от десет години като задълбочен, прецизен и ориентиран към иновации изследовател и преподавател.

В заключение приемам, че доц. Силвия Александрова-Янкуловска покрива напълно приетите изисквания за присъждане на научната степен „Доктор на науките“ чрез разработения дисертационен труд. Изказвам положителна подкрепа и с убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да ѝ присъдят научната степен „Доктор на науките“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ (03.01.53).

Доц. д-р Маргарита Митова, д.м.

28.02.2015 г.